

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 181/14

Luksemburg, 18 grudnia 2014 r.

Wyrok w sprawie C-364/13

International Stem Cell Corporation / Comptroller General of Patents,
Designs and Trade Marks

**Organizm niezdolny do rozwinięcia się w jednostkę ludzką nie stanowi embrionu
ludzkiego w rozumieniu dyrektywy w sprawie ochrony prawnej wynalazków
biotechnologicznych**

*Wykorzystanie zatem takiego organizmu do celów przemysłowych lub handlowych może, co do
zasady, zostać opatentowane*

Dyrektywa w sprawie ochrony prawnej wynalazków biotechnologicznych¹ stanowi, że wykorzystywanie embrionów ludzkich do celów przemysłowych lub handlowych nie ma zdolności patentowej.

W swoim wyroku w sprawie Brüstle z dnia 18 października 2011 roku² Trybunał stwierdził, że pojęcie „embrionu ludzkiego” obejmuje niezapłodnione ludzkie komórki jajowe, które zostały pobudzone do podziału i dalszego rozwoju w drodze partenogenezy³, ponieważ takie komórki jajowe mogą zapoczątkować proces rozwoju jednostki ludzkiej, tak jak embriony powstałe w wyniku zapłodnienia komórki jajowej.

High Court of Justice (wysokiemu sądowi sprawiedliwości Zjednoczonego Królestwa) przedłożono do rozstrzygnięcia spór między spółką International Stem Cell Corporation (ISCO) a brytyjskim urzędem patentowym w przedmiocie zdolności patentowej metod wiążących się z wykorzystaniem ludzkich komórek jajowych aktywowanych w drodze partenogenezy. Sąd ten zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy pojęcie „embrionu ludzkiego”, tak jak zostało ono zinterpretowane w wyroku w sprawie Brüstle, ogranicza się do organizmów mogących zapoczątkować proces rozwoju, **który prowadzi do powstania jednostki ludzkiej**. W tym względzie sąd brytyjski wyjaśnił, że zgodnie z aktualną wiedzą naukową organizmy takie jak te będące przedmiotem wniosków o rejestrację patentu nie mogą w żadnym wypadku rozwinąć się w jednostkę ludzką.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał orzekł, że aby móc zostać uznana za „embrion ludzki”, **niezapłodniona ludzka komórka jajowa musi koniecznie mieć wrodzoną zdolność rozwinięcia się w jednostkę ludzką**. W konsekwencji **sama okoliczność, iż ludzka komórka jajowa aktywowana w drodze partenogenezy rozpoczyna proces rozwoju, nie jest wystarczająca do uznania jej za „embrion ludzki”**.

Natomiast w sytuacji, gdy taka komórka jajowa ma wrodzoną zdolność rozwinięcia się w jednostkę ludzką, powinna ona być traktowana we wszystkich stadiach swojego rozwoju w taki sam sposób jak zapłodniona ludzka komórka jajowa. W tym względzie do sądu brytyjskiego należy ustalenie, czy w świetle wiedzy, która została wystarczająco zbadana i potwierdzona w międzynarodowej nauce medycyny, organizmy będące przedmiotem wniosków ISCO o rejestrację mają wrodzoną zdolność rozwinięcia się w jednostkę ludzką, czy też nie mają takiej zdolności.

¹ Dyrektywa 98/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 1998 r. w sprawie ochrony prawnej wynalazków biotechnologicznych (Dz.U. L 213, s. 13).

² Wyrok Oliver Brüstle / Greenpeace eV (sprawa [C-34/10](#)), zob. także [komunikat prasowy nr 112/11](#).

³ Partenogeneza polega na aktywacji oocytu bez obecności plemników za pomocą szeregu technik chemicznych i elektrycznych, a powstały w ten sposób organizm jest zwany „partenotą”.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106